

Kunnskapsdepartementet

29.09.2021

Høringsuttalelse fra IKO

om Storberget-utvalgets rapport om finansiering av private barnehager

IKO – Kirkelig pedagogisk senter er et kompetansesenter innen religionspedagogikk i kirke, hjem, skole og barnehage.

IKOs barnehagekontor har 120 private barnehager som medlemmer, som alle har kristent, særlig livssynsformål etter Barnehagelovens § 1a. Om lag halvparten av barnehagene er menighetsbarnehager tilknyttet Den norske kirke, mens den andre halvparten er eid av ulike kristne trossamfunn, organisasjoner, stiftelser og lignende, og enkelte eies av barnehagekjeder og enkeltpersoner. Det store flertallet av medlemmene er enkeltstående eller eies av en liten, ideell aktør. Flertallet av barnehagene har vært drevet i over 30 år. Over halvparten av medlemmene er små barnehager, med under 60 barn.

Mange av barnehagene våre er også representert av KA – kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon. IKO stiller seg i det vesentlige og i konklusjonen bak deres høringsuttalelse i denne saken, både når det gjelder pensjon, barnehager som egne rettssubjekt, og i anbefaling av finansieringsmodell. KAs høringsuttalelse kan leses på <https://www.ka.no/sak/article/1603531>.

Vi presenterer i høringsuttalelsen vår et eget forslag om unntak fra regel om barnehager som egne rettssubjekt, gjeldende for ideelle barnehager.

IKO viser også til våre høringsuttalelser angående forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter (12.11.2019) og om ny regulering av private barnehager (26.06.2019), se <https://iko.no/skole-og-barnehage/horingsuttalelser/2013/7/horingsuttalelser->.

Pensjon

Flertallets forslag i utredningen er at det faste påslaget for pensjonsforpliktelser opphører, og erstattes med en ordning hvor private

**IKO – Kirkelig
pedagogisk senter**

Besøksadresse:
Colletts gate 43
0456 Oslo

Postadresse:
Postboks 2623
0131 Oslo

T: +47 22 59 53 00
E: iko@iko.no
W: www.iko.no

barnehager skal få dekket faktiske pensjonskostnader oppad begrenset til kommunens nivå.

Dette er i tråd med vår høringsuttalelse fra 26.06.2019.

I den nåværende høringen viser vi til KAs høringsuttalelse 23.09.2021. Her gjør KA rede for situasjonen som gjelder mange av våre felles medlemmer, og at det for flere av våre barnehager vil slå uheldig ut å knytte pensjonsinndekningen til det kommunale nivået. IKO støtter KAs forslag gjeldende for private barnehager med offentlig tjenstepensjonsordning:

«KAs forslag er at de private barnehagene som fortsatt har offentlig tjenstepensjonsordning burde få en overgangsordning, der man får dekket pensjonsutgifter etter regning uten begrensningen opp mot det kommunale utgiftsnivået, samtidig som man får tid på seg til å forhandle frem en mer fremtidsrettet pensjonsordning for disse barnehagene.»

Et slikt forslag, som ligner på flertallets forslag i rapporten som ligger til grunn for høringen, stiller imidlertid krav om at barnehagene fungerer som egne rettssubjekter med forbud mot å drive annen virksomhet enn barnehage. KA påpeker og problematiserer dette i sin høringsuttalelse. IKO er enig i KAs standpunkt også her, slik vi gjør rede for i neste avsnitt.

IKO ønsker derfor at det gjøres en grundigere utredning av muligheten for å skille ut barnehageansattes pensjonskostnader i menigheter og andre organisasjoner som driver barnehage ved siden av andre virksomhetsområder.

Barnehagen som eget rettssubjekt

Flertallets forslag i utredningen innebærer et krav om at barnehager skal være et eget rettssubjekt, med forbud mot å drive annen virksomhet enn barnehage. Bakgrunnen for forslaget er å styrke og forenkle kontrollen med at offentlig finansiering av barnehager blir brukt til formålet.

IKO mener at dette forslaget vil være problematisk for flere av våre medlemsbarnehager.

For det første vil vi peke på ulempene i økte kostnader til administrasjon, slik vi også la vekt på i høringsuttalelsen vår fra 12.11.2019.

**IKO - Kirkelig
pedagogisk senter**

Besøksadresse:
Colletts gate 43
0456 Oslo

Postadresse:
Postboks 2623
0131 Oslo

T: +47 22 59 53 00
E: iko@iko.no
W: www.iko.no

For det andre, og særlig viktig for IKO, mener vi at forslaget vil svekke særegenheten i profilen til tros- og livssynsbarnehager. Profilen handler ikke kun om den utvidede kristne formålsparagrafen våre barnehager har, i tråd med Barnehagelovens § 1a, men for mange av medlemsbarnehagene våre støttes profilen også opp av den tette tilknytningen til eierorganisasjonen. Når barnehagen og menighetens/organisasjonens øvrige virksomhet er samlet, understreker det hvordan barnehagedriften er en del av og står i sammenheng med organisasjonens helhetlige religionspedagogiske og diakonale virksomhet.

Når et menighetsråd i Den norske kirke eier og driver en menighetsbarnehage, er det ikke bare for å oppfylle kommunens mål om barnehagedekning eller for å oppfylle barnehageloven med forskrifter, men også for å ivareta en sentral religionspedagogisk oppgave i menigheten.

Verdien for samfunnet knyttet til disse profilbarnehagene er ikke bare knyttet til barnehageplassene i seg selv, men kommer også fra det mangfoldet barnehagen bidrar til, og kilden til respekt og forståelse den religionspedagogiske forankringen bidrar med til både barnehagebarn, foreldre og andre som har med barnehagen å gjøre.

En utskillelse vil gjøre det lettere for eierorganisasjonene til tros- og livssynsbarnehager å avhende virksomheten ved økonomiske utfordringer, og dermed stå i fare for å miste kontroll over barnehagens viktige rolle i mangfoldet i barnehagetilbudet.

IKO støtter *intensjonen* bak forslaget om at barnehager skal være egne rettssubjekter. Det er allerede foreslått at små barnehager unntas fra kravet (pkt 7.1.3.2). For å ivareta særegenhetene til ideelle barnehager i alle størrelser, foreslår vi at det åpnes for unntak også for disse. Kravet må da være at barnehagen/eierorganisasjonen er registrert som ideell. Det kan også stilles krav om at det kun gis unntak for organisasjoner med et begrenset antall barnehager, enten det er én barnehage eller fire. Unntaket forutsetter den samme revisjonsplikten som ligger i unntaket for små barnehager.

Subsidiært støtter vi mindretallets forslag, hvor en utvidet BASIL-rapportering regnes som tilstrekkelig for å styrke og sikre kommunens kontroll over at tilskuddene blir brukt til formålet.

Kvalitets- og mangfoldsmodellen

På bakgrunn av vår mening om at det ikke bør innføres et krav om at ideelle barnehager skal være egne rettssubjekter, og i tråd med øvrige argumenter KA fremmer i sin høringsuttalelse, støtter IKO mindretallets forslag om en «kvalitets- og mangfoldsmo­dell» for finansiering av private barnehager.

Vennlig hilsen

Anne Birgitta Langmoen Kvelland
Direktør

Asbjørn Gutubø Håkonseth
Rådgiver

IKO – Kirkelig pedagogisk senter

IKO – Kirkelig pedagogisk senter

Besøksadresse:
Colletts gate 43
0456 Oslo

Postadresse:
Postboks 2623
0131 Oslo

T: +47 22 59 53 00
E: iko@iko.no
W: www.iko.no

